

Талдамалық анықтама
"Абай облысы бойынша Техникалық реттеу және метрология комитетінің
департаменті" РММ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау
нәтижелері туралы

Семей қ.

"19" 06 2026ж.

Основание проведения внутреннего анализа коррупционных рисков в деятельности
ДКТРМ по области Абай:

"Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Абай облысы бойынша Техникалық реттеу және метрология комитетінің департаменті" РММ (бұдан әрі-Департамент) 2016 жылғы 21 қарашадағы № 14441 "сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын" басшылыққа ала отырып, 2026 жылғы 15 маусымнан 2026 жылғы 26 маусымға дейін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

2025 жылғы 1 қаңтардан бастап Департамент қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу салалары 2026 жылғы 1 жартыжылдық:

- 1) Нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Департамент қызметінің нормативтік-құқықтық актілері зерделенді:

- 1) "Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Абай облысы бойынша Техникалық реттеу және метрология комитетінің департаменті" республикалық мемлекеттік мекемесінің Ережесі;
- 2) Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 7 маусымдағы № 53-ІІ Заңы "Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы" (08.06.2024 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
- 3) "сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы" 2008 жылғы 5 шілдедегі N 61-ІV Қазақстан Республикасының Заңы. (09.01.2026 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4) "Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы (01.01.2026 ж. жағдай бойынша өзгерістермен);
- 5) "бағалы металдар және асыл тастар туралы" Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 444-V Заңы (09.01.2026 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
- 6) "Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңы (11.06.2026 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)/

Талдау барысында "Департамент туралы ереже" және бас мамандардың лауазымдық нұсқаулықтары зерделенді. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен ережелерді талдау нәтижелері бойынша анықталған жоқ.

Жұмыс тобының сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу қорытындысы бойынша қолданыстағы НҚА да сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды:

ҚР Кәсіпкерлік кодексінің 137-бабына сәйкес (11.06.2026 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен) профилактикалық бақылау түрлерге бөлінеді:

- 1) Бақылау және қадағалау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау;
- 2) Бақылау және қадағалау субъектісіне (объектісіне) барумен профилактикалық бақылау;
- 3) Бақылау сатып алу.

Бақылау сатып алу кезіндегі шарттардың бірі - мемлекеттік тіркелген күннен бастап үш жыл ішінде (қайта ұйымдастыру тәртібімен құрылған заңды тұлғалардан және қайта ұйымдастырылған заңды тұлғалардың құқықтық мирасқорларынан басқа) шағын кәсіпкерлік субъектілеріне, оның ішінде шағын кәсіпкерлікке қатысты тексерулер жүргізуге тыйым салу. Өтініш келіп түскен кезде өнімді (тауарды) сатушы туралы ақпаратты алдын ала білу мүмкін емес және өкілеттіктен асып кету және заңнаманы бұзу тәуекелдері туындайды. Бақылау сатып алуларын тек шағымдар бойынша ғана емес, сонымен қатар аймақтың әртүрлі нүктелерінен мақсатты түрде жүргізген жөн (өйткені жеткізуші кейбір жағдайларда бір аймаққа бір немесе екі).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері

- 1) Департамент "Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология Комитеті" РММ аумақтық бөлімшесі болып табылады. Аумақтық органның құрылымы мен штат санын Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция Министрімен келісім бойынша Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Жауапты хатшысы бекітеді.

Департамент қызметкерлерінің штат саны-3 бірлік, мемлекеттік қызметшілердің нақты саны – 3.

- 2) Департаменттің қызметін қаржыландыру республикалық бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

Егер Департаментке заңнамалық актілермен кірістер әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілген жағдайда, онда мұндай қызметтен алынған кірістер мемлекеттік бюджеттің кірісіне жіберіледі.

- 3) Департаментке кәсіпкерлік субъектілерімен Департаменттің функциялары болып табылатын міндеттерді орындау тұрғысында шарттық қатынастарға түсуге тыйым салынады.

Департаменттің міндеті техникалық реттеу, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу салаларында мемлекеттік саясатты іске асыру және мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру болып табылады.

Мүдделер қақтығысын реттеу. Жақын туыстары (ата-аналары (ата-аналары), балалары, асырап алушылары, асырап алушылары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңділері, аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) атқаратын

лауазымға тікелей бағынысты бос лауазымдарға орналасу кезінде аффилиирлену фактілері анықталған жоқ. Талдау барысында Департаменттің мемлекеттік қызметшілері арасында мүдделер қақтығысы анықталған жоқ. Бөлім қызметінде сыбайлас жемқорлықтың көріну фактісі бойынша жеке және заңды тұлғалардан өтініштер түскен жоқ.

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес (11.06.2026 ж.жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен) 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап 2025 жылғы 1 жартыжылдыққа дейінгі кезеңде жеке және заңды тұлғалардан 64 өтініш келіп түсті.

Департаменттің сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау Департамент қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің анықталмағанын көрсетті.

Ұсынылған:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері департаменттің интернет-ресурсында орналастырылсын.
- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау үшін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды насихаттау бойынша тұрақты негізде жұмыс жүргізу.

Департамент басшысы

Жұмыс тобының мүшелері:

Бас маман

[Handwritten signature]

А. Мухамедкалиева

Л. Қоркембаева